شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران

الزامات و رویه های نظام

مدیریت HSE

- **موضوع: احداث بستر آندی افقی جهت ایستگاه حفاظت کاتدیک مخازن و منیفولد تلمبه خانه آسار**

فنی و مهندسی

فهرست

۱– تعاریف:

۲– مسئولیت ها:

۳– مفاد اصلی:

۳–۱– عمومی

۳-۱-۱- الزامات عمومی HSE

۳-۱-۲- الزامات ایمنی

۳-۱-۳-الزامات بهداشتی

۳-۱-۴- الزامات زیست محیطی

۳-۱-۵- الزامات آموزشی

۳–۲– تعهدات حقوقی و مالی

۳–۳– تخصصی(فنی/مهندسی)

۳-۴-۱- الزامات تخصصی HSE (ایمنی – بهداشت – محیط زیست – آموزش HSE)

۴– پیوست HSE

۴-۱- فهرست حداقل اقلام مصرفی (جدول ۱)

۴-۲- فهرست حداقل فعالیت و خدمات پیمانکار / کارفرما (جدول ۲)

۴-۳- فهرست حداقل اقلام غیر مصرفی (جدول ۳)

۴-۴- فهرست حداقل نیروی انسانی (جدول ۴)

۴-۵- جدول مصادیق جرائم

۴-۶- دوره های آموزشی و بازآموزی مورد نیاز

۱- تعاریف :

۱-۱ **نماینده امور H.S.E کارفرما :** شخصی است حقیقی یا حقوقی که کلیه وظایف مربوط به نظارت بر حسن اجرای مجموعه " الزامات و رویه های نظام مدیریت H.S.E " را در هماهنگی و تحت نظر کارفرما یا نماینده وی به عهده دارد . (بند ۲۸-۲-۱)

۱-۲ **اخطار جریمه ای :** اخطارهایی است که نماینده کارفرما یا نماینده H.S.E وی به علت عدم اجرا و رعایت مفادی از تعهدات پیمان و یا عدم اجرای الزامات H.S.E عمومی و اختصاصی طبق شرایط خصوصی پیمان و دستورالعمل و الزامات تعیین شده در پیوست H.S.E پیمان به پیمانکار ابلاغ می کند و جرائم تعیین شده از صورت وضعیت های نهایی پیمانکار کسر خواهد شد . (۲۸-۲-۲)

۱-۳ **اخطار قراردادی منجر به خاتمه به تقاضای کارفرما / برکناری :** اخطارهایی که در اثر عدم اجرای تعهدات پیمان و کثرت اخطارهای جریمه ای، تذکرات دائم در عدم رضایت از نحوه کار پیمانکار حداکثر در سه نوبت توسط کارفرما صادر و به پیماکار ابلاغ می گردد . (۲۸-۲-۳)

۱-۴ **روش های مناسب و رایج در صنعت :** تجربیات ، اقدامات ، شیوه ها و روش های معمول در انجام شرح کار موضوع پیمان که عموما"توسط شرکت های حرفه ای ، تخصصی در ارتباط با شرح کار مشابه مورد استفاده قرار می گیرند ، تسهیلات و بهینه سازی های لازم ، که در زمان های خاص با تکیه بر تجربه و دلایل منطقی و اطلاعات کسب شده یا اطلاعاتی که در زمان تصمیم گیری باید کسب شود یا استفاده از شیوه های نوین علمی به منظور رسیدن به نتایج مطلوب که منطبق بر استانداردها و مدارک فنی منضم به پیمان قابلیت اطمینان ، مطابق با مقررات و الزمات بهداشت ، ایمنی و محیط زیست (H.S.E) کارفرما و صرفه جویی اقتصادی و تقویت اقتصاد نظارتی کشور باشد و همچنین مورد تائید نیز باشد . (۲۸-۲-۴)

۱-۵ **الزامات H.S.E عمومی پیمان :** انجام مجموعه " الزامات و رویه های نظام مدیریت H.S.E " با رعایت دستورالعمل H.S.E و استانداردها و رویه ها و روش های مهندسی و ایمن انجام کار موضوع قرارداد ، توسط پیمانکار است . هزینه انجام الزامات عمومی با تعهد تامین کلیه اقلام مصرفی و غیر مصرفی و نیروی انسانی در قیمت پیشنهادی پیمانکار برای اجرای ردیف ها و فعالیت های عملیات موضوع پیمان مستتر و یا هزینه انجام آنها پیش بینی شده است و کارفرما برای اجرای فرآیند H.S.E در اینگونه موارد پرداخت مستقلی نخواهد داشت. (۲۸-۲-۵)

۱-۶ **الزامات H.S.E تخصصی پیمان :** مجموعه " الزامات و رویه های نظام مدیریت H.S.E " است که هزینه انجام آنها در جداول اختصاصی و قیمت کالای مصرفی ، خدمات و فعالیت ها منظم به پیمان درج گردیده است .

۲– مسئولیت ها:

۲-۱ مسئولیت های کارفرمایان :

۲-۱-۱- کارفرمایان بایستی در هنگام برگزاری تشریفات مناقصه در مرحله ارزیابی کیفی مناقصه گران از توان " اجرای الزامات و رویه های نظام مدیریت H.S.E کارفرما " اطمینان حاصل نمایند .

۲-۱-۲- نماینده امور H.S.E کارفرما کلیه وظایف مربوط به نظارت بر حسن اجرای مجموعه " الزامات و رویه های نظام مدیریت H.S.E "را به عهده دارد .

۲-۱-۳- صدور دستور تجهیز کارگاه و شروع به کار قبل از ارائه H.S.E PLAN پیمانکار و اعلام قبول آن غیر مجاز خواهد بود.

۲-۱-۴- کارفرمایان بایستی نظارت و کنترل نمایند که کلیه پیمانکاران و کارکنان وی دارای مهارت و صلاحیت بوده و قبل از شروع به کار باید در کلاسهای آموزشی توجیهی و تخصصی H.S.E که توسط مراجع ذی صلاح با هماهنگی پیمانکار و تحت نظارت امور H.S.E کارفرما تعیین می شود شرکت نموده و نسبت به اخذ تائیدیه گذراندن این دوره ها اقدام نمایند .

۲-۱-۵- کارفرمایان بایستی در کنسرسیوم ها و مشارکت ها حدود تعهدات و مسئولیت های پیمانکاران و مشاوران را تعیین و از تقسیم مسئولیت H.S.E بین ایشان اجتناب گردد .

۲-۱-۶- انجام و یا نظارت بر اجرای مجموعه " الزامات و رویه های نظام مدیریت H.S.E " به شرکت های دارای صلاحیت و مورد تائید کارفرما بلامانع می باشد .

۲-۱-۷- کارفرمایان بایستی از تامین و تخصیص منابع مالی جهت اجرای مجموعه " الزامات و رویه های نظام مدیریت H.S.E " اطمینان حاصل نمایند .

۲-۱-۸- کارفرمایان بایستی قبل از اجرای موضوع پیمان از عدم مغایرت اسناد و مدارک فنی و روش های اجرایی با مجموعه " الزامات و رویه های نظام مدیریت H.S.E " اطمینان حاصل نمایند .

۲-۱-۹- چنانچه اقلامی از تجهیزات ، مواد و لوازم مصرفی و غیر مصرفی جهت اجرای الزامات و رویه های نظام مدیریت H.S.E از طرف کارفرما به پیمانکار تحویل می گردد در پیوست مرتبط با تعهدات کارفرما در پیمان معین گردد .

۲-۱-۱۰- کارفرمایان با توجه به حجم ، مبلغ و مدت پیمان ، تعداد نیروی انسانی پروژه و مخاطرات و ریسک فعالیت ها ، نسبت به تعیین حداقل نیروی انسانی ، نحوه سازماندهی و نمودار سازمانی H.S.E پیمانکار و نیز شرایط احراز صلاحیت این نیروها اقدام نموده و ضمیمه پیوست مرتبط در پیمان نمایند .

۲-۱-۱۱- مخاطرات و ریسک ها : مستندات و جداول مخاطرات و تعیین برآورد اولیه سطح ریسک اجرای موضوع پیمان با توجه به حجم قراردادهای متوسط و بزرگ توسط نماینده امور H.S.E کارفرما تهیه شده و در پیوست مرتبط در پیمان ضمیمه اسناد مناقصه گردد . متذکر می شود این جداول صرفا" به منظور آگاهی اولیه پیمانکار از مخاطرات مرتبط بوده و شناسایی کامل خطرات و پیش بینی کنترل ریسک آنها بویژه آن دسته از مخاطراتی که ناشی از عملکرد تخصصی پیمانکار (همانند بکارگیری ماشین آلات / رویه های کاری خاص) می باشد بر عهده و هزینه پیمانکار است .

۲-۱-۱۲ شرح کارهای پیمان و خدمات H.S.E : الف) شرح کار پیمان ها به گونه ای تهیه و تنظیم گردد که آثار اجرای الزامات و رویه های نظام مدیریت H.S.E در اسناد و مدارک شرح کار در کلیه مراحل و زمان های اجرایی ، بهره برداری و تعمیراتی به وضوح مشهود باشد . ب) شرح کار و خدمات پیمان پروژه هایی که مشمول انجام مطالعات ارزیابی اثرات زیست محیطی هستند به گونه ای تهیه و تنظیم گردد که چناچه راهبردها، اقدامات و تمهیدات زیست محیطی پیش بینی شده در مطالعات باید توسط پیمانکار انجام شود، به روشنی در شرح کار و خدمات درج گردد.

۲-۱-۱۳- شرح خدمات مشاوران به گونه ای تهیه و تنظیم گردد که آثار اجرای الزامات و رویه های نظام مدیریت H.S.E در مراحل پدید آوری اسناد و مدارک مهندسی ، طراحی ، اجراء و بهره برداری به صورت پایدار پیش بینی و نهادینه گردد .

۲-۲- مسئولیت های پیمانکاران :

۲-۲-۱- استقرار نظام مدیریت H.S.E و سیستم مدیریت یکپارچه و اجرای کامل " الزامات و رویه های نظام مدیریت H.S.E کافرما " به عهده پیمانکار می باشد .

۲-۲- ۲- پیمانکاران ملزم به تبعیت از رویه ها و دستورالعمل ها و مانورهای مقابله با شرایط اضطراری کارفرما که در شرایط و اسناد پیمان درج می گردد، می باشند.

۲-۲-۳- پیمانکاران ملزم اند در خصوص ساختار سازمانی مناسب و تامین نفرات دارای تخصص شغلی و مهارت کافی و اجرای فعالیت ها که در اسناد درج شده اقدام نمایند.

۲-۲-۴- خسارت ناشی از عدم اجرای الزامات و رویه های نظام مدیریت H.S.E به عهده پیمانکار خواهد بود .

۲- ۲-۵- پیمانکاران ملزم اند در اعمال مدیریت ریسک و کنترل حوادث ، بیماریهای شغلی و پیش گیری از آسیب های وارده به تجهیزات و محیط زیست که در اسناد درج شده اقدام نمایند.

۲-۲-۶- پیمانکاران باید کلیه استانداردها و دستورالعمل های شرکت های تابعه طرف قرارداد در خصوص اجرای کامل " الزامات و رویه های نظام مدیریت H.S.E کافرما " را مطالعه نموده و ضمن درک کامل آن ، ساز و کارهای لازم به منظور به کارگیری این استانداردها و دستورالعمل ها را ایجاد نمایند .

۲-۲-۷- پیمانکاران بایستی علاوه بر استاندارد ها ، ضوابط ، الزامات و رویه های کارفرما ، از قوانین ، مقررات و آیین نامه های دولتی و سازمان های مرتبط با H.S.E پیروی نمایند.

۲-۲-۸-با توجه به اینکه در برخی از پیمان ها (نظیر پیمان های حجمی و خدماتی) با تغییر پیمانکار ممکن است نیروهای پیمانکار تغییری نداشته باشند . پیمانکار جدید موظف است برای این کارکنان نیز معاینات شغلی را انجام داده و نتیجه را به امور H.S.E کارفرما اعلام نماید . پیمانکار جدید با هماهنگی کارفرما ، باید اقدامات لازم را جهت دریافت پرونده های پزشکی کارکنان از پیمانکار قبلی انجام دهد .

۲-۲-۹-مسئولیت پیمانکار در تامین و رعایت تعهدات و الزامات H.S.E : پیمانکار علاوه بر مسئولیت در مقابل اعمال ، افعال ، تخلفات و قصور کارکنان خود و پیمانکاران فرعی و جزء که در رابطه با پیمان می باشند می باشند ، باید ایشان را موظف به رعایت قوانین و مقررات مربوطه در محل اجرای کار از جمله الزامات و رویه های مدیریت H.S.E کارفرما نماید و پیمانکار در مقابل آنها نیز مسئولیت خواهد داشت . (۲۸-۳-۲)

۲-۲-۱۰-مسئولیت پیمانکار در مقابل تاخیر در تامین تعهدات و الزامات H.S.E : در صورتی که پس از ابلاغ شروع به کار پیمان انجام تمام یا بخشی از کار بر اساس برنامه کلی و تفصیلی به دلیل قصور پیمانکار در انجام تعهدات خود و یا عدم رعایت الزامات و رویه های مدیریت H.S.E متوقف شده و یا به کندی صورت پذیرد به عنوان تاخیر محسوب شده و مشمول تمدید مدت پیما ن بدون قصور پیمانکار نبـوده و پیمانکار ملزم به پرداخت خسارت تاخیر ایجاد شده طبق شرایط پیمان به کارفرما می باشد . (۲۸-۳-۴)

۲-۲-۱۱-مسئولیت پیمانکار در حوادث ناشی از کار کارکنان: پیمانکار موظف است بلافاصله وقوع هرگونه حادثه انسانی، دستگاهی ، حریق، شرایط نا ایمن، تصادفات و سوانح مربوط به وسایط نقلیه، حوادث بهداشتی، مسمومیت ها، بیماری ها و امراض واگیررا به امور HSE کارفرما اطلاع داده و حداکثر ظرف مدت ۲۴ ساعت نماینده HSE پیمانکار،

زیر نظر نماینده امور HSE کارفرما اقدام به تهیه و تکمیل فرم مدون گزارش حادثه در ۴ نسخه نموده و جهت کارکنان پیمانکار و اشخاص ثالث اقدام به انعکاس موضوع در موعد مقرر قانونی به سازمان تامین اجتماعی نماید. دو نسخه از این فرم نزد کارفرما و یک نسخه نزد پیمانکار خواهد ماند و پیگیری های حقوقی، اداری و هزینه های مربوط به حادثه و جبران آن بر عهده و ذمه پیمانکار می باشد. و از این بابت هیچ گونه مسئولیتی متوجه کارفرما نخواهد بود.(۲۸-۳-۵)

۲-۲-۱۲-مخاطرات و ریسک ها : در قراردادها پیش بینی شود در وراحل انجام کار ارزیابی ریسک با استفاده از روش های متداول و متناسب با ماهیت کار و مورد تائید کارفرما در محل های انجام کار توسط پیمانکاران انجام شده و گزارش آن در اختیار نماینده (H.S.E) کارفرما قرار گیرد .

۲-۳-مسئولیت های مشاوران :

۲-۳-۱- مشاوران بایستی علاوه بر استاندارد ها ، ضوابط ، الزامات و رویه های کارفرما ، از قوانین ، مقررات و آیین نامه های دولتی و سازمان های مرتبط با H.S.E پیروی نمایند.

۳– مفاد اصلی:

۳–۱– عمومی

۳-۱-۱- الزامات عمومی HSE

۳-۱-۱-۱- پیمانکار اصلی و کلیه کارکنان ، پیمانکاران فرعی و جزء و کارگران روز مزد پیمانکار اصلی مکلف و ملزم به پیروی کامل از مقررات ، خط مشی ها ، استاندارد ها و رعایت و اجرای دقیق الزامات و رویه های نظام مدیریت H.S.E کارفرما می باشند . به منظور انجام این تعهدات و حسن اجرای آن ، پیمانکار مکلف است کلیه کارکنان خود ، پیمانکاران فرعی و کارگران موقت شاغل در این قرارداد را نسبت به رعایت الزامات و رویه های نظام مدیریت H.S.E کارفرما به شرح این ماده ، مفاد مندرج در شرایط خصوص و پیوست H.S.E پیمان به هر طریق ممکن و مقتضی مطلع و توجیه نموده و آموزشهای لازم را به آنها ارائه نماید . (۲۸-۱-۱)

۳-۱-۱-۲- پیمانکار موظف است پس از ابلاغ پیمان و قبل از تجهیز کارگاه و شروع به کار حداکثر ظرف مهلت تعیین شده در ابلاغیه نسبت به ارائه برنامه H.S.E (H.S.E PLAN) به امور H.S.E کارفرما اقدام نماید . (۲۸-۱-۲)

۳-۱-۱-۳- پیمانکار ، موظف است فردی با تجربه و واجد شرایط را ، که مورد تائید کارفرما باشد ، به عنوان مسئول H.S.E به کارفرما معرفی کند در این پیمان مسئول کارگاه وظایف ناظر hse را نیز بعهده دارد. (۲۸-۱-۳)

۳-۱-۱-۴- پیمانکار موظف است پس از ابلاغ پیمان و قبل از شروع کار ، حداقل نیروی انسانی مورد نیاز و واجد صلاحیت و نمودار سازمانی H.S.E جهت اجرای الزامات و رویه های نظام مدیریت H.S.E مقرر در پیوست H.S.E پیمان را کتبا" به امور H.S.E کارفرما معرفی نماید . کفایت سازمان و صلاحیت پرسنل H.S.E پیمانکار پس از شروع به کار باید به تائید نماینده H.S.E کارفرما برسد . (۲۸-۱-۴)

۳-۱-۱-۵- کلیه تاسیسات و مستحدثات تجهیز کارگاه شامل دفاتر، کمپ ها، رستوران، تجهیزات آب آشامیدنی و غیره مطابق استانداردهای رایج صنعت نفت و ضوابط و الزامات قید شده در پیوست HSE پیمان تجهیز شوند. (۲۸-۱-۵)

۳-۱-۱-۶- نماینده امور H.S.E کارفرما از محل های کاری ، ماشین آلات ، ابزار و لوازم پیمانکار حسب موضوع پیمان به صورت ادواری بازدید و در صورت مشاهده عدم انطباق ، موارد ناایمن و تخلف از اجرای الزامات H.S.E ، ضمن صدور دستور توقف فعالیت های پر مخاطره ، گزارش تخلف / موارد ناایمن را به نماینده کارفرما و نماینده H.S.E پیمانکار اعلام خواهد نمود . پیمانکار موظف به رفع فوری موارد ناایمن / تخلفات گزارش شده می باشد و خسارت توقف کار

ناشی از این موضوع بر عهده و هزینه پیمانکار بوده و کارفرما در این خصوص هیچ گونه تعهدی نخواهد داشت .(۲۸-۱-۱۳)

۳-۱-۱-۷- پیمانکار موظف است گزارش عملکرد اجرای الزامات و رویه های مدیریت H.S.E خود را ماهانه و در پایان قرارداد به امور H.S.E کارفرما ارائه نماید . رئوس مطالبب که باید در گزارش ماهانه عملکرد H.S.E پیمانکار لحاظ گردد به شرح مفاد مندرج در شرایط خصوصی پیمان و رویه های مندرج در پیوست H.S.E پیمان می باشد .(۲۸-۱-۲۳)

۳-۱-۱-۸- پیمانکار موظف به حفاظت از افراد شاغل در کارگاه، اموال، کارهای انجام شده و مصالح و تجهیزات، ماشین آلات، اعم از موجود در پای کار، انبار،محدوده کار و یا بیرون از آن و سایر اموال و مستحدثات و تسهیلات موجود در کارگاه از قبیل جاده ها، ساختمان ها، فضای سبز و تاسیسات زیر زمینی است. (۲۸-۱-۲۵)

۳-۱-۱-۹- در مدت اجرای کارهای ساختمان و نصب، در موارد اضطراری که ایمنی کارکنان و کارهای انجام شده، مصالح و تجهیزات و سایر اموال و مستحدثات و تسهیلات موجود در کارگاه به مخاطره بیفتد، پیمانکار موظف است بیدرنگ و بدون نیاز به دریافت دستور از کارفرما و یا مهندس مشاور، وارد عمل شده و اقدامهای حفاظتی و ایمنی لازم را بعمل آورد.(۲۸-۱-۲۶)

۳-۱-۱-۱۰- پیمانکار موظف است بلافاصله وقوع هرگونه حادثه انسانی، دستگاهی ، حریق، شرایط نا ایمن، تصادفات و سوانح مربوط به وسایط نقلیه، حوادث بهداشتی، مسمومیت ها، بیماری ها و امراض واگیررا به امور HSE کارفرما اطلاع داده و حداکثر ظرف مدت ۲۴ ساعت نماینده HSE پیمانکار، زیر نظر نماینده امور HSE کارفرما اقدام به تهیه و تکمیل فرم مدون گزارش حادثه در ۴ نسخه نموده و جهت کارکنان پیمانکار و اشخاص ثالث اقدام به انعکاس موضوع در موعد مقرر قانونی به سازمان تامین اجتماعی نماید. دو نسخه از این فرم نزد کارفرما و یک نسخه نزد پیمانکار خواهد ماند و پیگیری های حقوقی، اداری و هزینه های مربوط به حادثه و جبران آن بر عهده و ذمه پیمانکار می باشد. و از این بابت هیچ گونه مسئولیتی متوجه کارفرما نخواهد بود.

۳-۱-۱-۱۱- **برچیدن کارگاه و تجهیزات محل اجرای کار و تمیز کردن محوطه :** پیمانکار موظف است طبق برنامه تنظیمی کارفرما پس از پایان عملیات موضوع پیمان نسبت به جمع آوری ساختمان های پیش ساخته ، مصالح بازیافتی ، تاسیسات و تجهیزات محل اجرای کار ، مواد زائد و نخاله و سایر تدارکات خود اقدام نماید . سپس طبق نظر ناظر مقیم و با هماهنگی نماینده امور H.S.E کارفرما به خارج نمودن آن ها از محوطه محل اجرای کار اقدام نموده و محوطه را وضع قابل استفاده به نحوی که مورد قبول کارفرما باشد به ایشان تحویل دهد . در غیر این صورت کارفرما می تواند علاوه بر محاسبه و دریافت خسارت ، برای خارج نمودن آن ها به هر نحو که مقتضی بداند عمل نموده و هزینه های آن را به علاوه بالاسری به تشخیص خود به حساب بدهکاری پیمانکار منظور نماید . در این صورت پیمانکار

حق هر گونه اعتراض نسبت به اقدام کارفرما و طرح ادعای ضرر و زیان به اموال و دارایی های خویش را از خود سلب و ساقط می نماید .

۳-۱-۲- الزامات ایمنی

۳-۱-۲-۱- کلیه کارکنان پیمانکار اصلی ، پیمانکاران فرعی و جزء و کارگران روز مزد باید قبل از شروع کار مجهز به وسایل و تجهیزات حفاظت فردی مورد تایید کارفرما بر اساس رویه های مذکور در الزامات H.S.E پیمان شوند . البسه کار باید متحدالشکل و متناسب با شرایط جوی محیط بوده و محل فعالیت و نام شرکت به نحو مقتضی روی آن مشخص شود . نوع البسه متناسب با موضوع پیمان در پیوست HSE ذکر شده است. (۲۸-۱-۷)

۳-۱-۲-۲- پیمانکار موظف به رعایت الزامات ، رویه ها و دستورالعمل های H.S.E حمل و نقل کارفرما مطابق پیوست H.S.E پیمان می باشد .(۲۸-۱-۱۰)

۳-۱-۲-۳- کلیه تجهیزات بالابر ، جرثقیل ، لیفتراک ، ابزار و تجهیزات ، ماشین آلات ، ادوات برقی ، تجهیزات تحت فشار ، سیلندرهای گاز و غیره قبل از ورود به محل اجرای کار باید توسط مراجع معتبر مورد بازرسی قرار گرفته و از سلامتی فنی آنها اطمینان حاصل گردد . بکارگیری تجهیزات قبل از بازرسی و تائید مطلقا" ممنوع بوده و در صورت مشاهده موارد تخلف ضمن توقف فوری کار ، ابزار و تجهیزات مربوطه از محل اجرای کار خارج خواهد شد .(۲۸-۱-۱۱)

۳-۱-۲-۴- در صورت فعالیت پیمانکار در واحدهای عملیاتی یا مجاورت کارگاه پیمانکار با تاسیسات عملیاتی ، اخذ پروانه کار بر اساس شرایط خصوصی و الزامات و رویه های H.S.E کارفرما مطابق H.S.E پیمان الزامی است . (۲۸-۱-۱۲)

۳-۱-۲-۵- نماینده امور H.S.E کارفرما از محل های کاری ، ماشین آلات ، ابزار و لوازم پیمانکار حسب موضوع پیمان به صورت ادواری بازدید و در صورت مشاهده عدم انطباق ، موارد ناایمن و تخلف از اجرای الزامات H.S.E ، ضمن صدور دستور توقف فعالیت های پر مخاطره ، گزارش تخلف / موارد ناایمن را به نماینده کارفرما و نماینده H.S.E پیمانکار اعلام خواهد نمود. پیمانکار موظف به رفع فوری موارد ناایمن / تخلفات گزارش شده می باشد و خسارت توقف کار ناشی از این موضوع بر عهده و هزینه پیمانکار بوده و کارفرما در این خصوص هیچ گونه تعهدی نخواهد داشت .(۲۸-۱-۱۳)

۳-۱-۲-۶- پیمانکار موظف است نسبت به تشکیل کمیته حفاظت فنی ماهانه بر اساس مواد قانونی اقدام و نتایج و صورتجلسات را به نماینده H.S.E کارفرما ارائه نماید . (۲۸-۱-۱۷)

۳-۱-۲-۶- پیمانکار موظف است از وسایط نقلیه موتوری دارای برگ معاینه فنی استفاده نماید . (۲۸-۱-۱۹)

۳-۱-۲-۷- کلیه وسایل و تجهیزات حفاظت فردی باید متناسب با نوع خطر و شدت آن و پس از تایید نمونه توسط نماینده HSE کارفرما از محصولات شرکت های معتبر انتخاب، تهیه و در اختیار کارکنان پیمانکار قرار گیرد. نماینده HSE پیمانکار موظف به حفظ آمار و سوابق تحویل وسایل استحفاظی به کارکنان پیمانکار می باشد.

۳-۱-۳-الزامات بهداشتی

۳-۱-۳-۱- استفاده از کانتینرهای باربری برای دفتر کار ، محل اقامت ، رستوران ممنوع می باشد . (۲۸-۱-۸)

۳-۱-۳-۲- استعمال دخانیات در کلیه اماکن محل اجرای کار اعم از اماکن عمومی، روباز و سربسته اکیدا ممنوع می باشد. (۲۸-۱-۹)

۳-۱-۳-۳- پیمانکار موظف است پس از ابلاغ پیمان و قبل از شروع کار و در طول انجام کار نسبت به تهیه و به روز رسانی طرح و برنامه بهداشتی خود بر اساس مفاد مندرج در شرایط خصوصی پیمان و رویه ها و الزامات H.S.E مندرج در پیوست H.S.E پیمان اقدام نماید . (۲۸-۱-۱۴)

۳-۱-۳-۴- پیمانکار موظف است به هزینه خود نسبت به انجام معاینات شغلی برای کلیه کارکنان شامل معاینات بدو استخدام– معاینات دوره ای (حداقل سالی یکبار) و معاینات مراقبتی اقدام و گواهی سلامت ایشان را تسلیم نماینده امور H.S.E کارفرما نماید . (۲۸-۱-۱۵)

۳-۱-۳-۵- پیمانکار موظف است نسبت به تهیه ، تکمیل و به روز رسانی شناسنامه بهداشت صنعتی برای هر کدام از واحدهای مربوطه / کارگاه از قبیل اماکن ، اقامتگاه ها ، غذاخوری ، آشپزخانه ها اقدام نماید . (۲۸-۱-۱۶)

۳-۱-۴- الزامات زیست محیطی

۳-۱-۴-۱- پیمانکار موظف است کلیه کارهای اجرایی، خدماتی، تعمیراتی و مشاوره خود را مطابق طرح ارائه شده توسط کارفرما و الزامات مندرج در شرح کار، مفاد مندرج در شرایط خصوصی پیمان و ضوابط و رویه های محیط زیستی(HSE) در پیوست HSE پیمان به نحوی انجام دهد که از ریخت و پاش مواد، انتشار آلودگی و آسیب به محیط زیست جلوگیری شود.(۲۸-۱-۱۸)

۳-۱-۴-۲- پیمانکار موظف است وضعیت ظاهری محل اجرای کار و کارگاه خود را مورد توجه قرار داده و از هر گونه انباشت زباله و ضایعات در کارگاه و محل اجرای کار خودداری نموده و عملیات مدیریت پسماندها را بر اساسا الزامات ارائه شده توسط کارفرما اجراء نماید . (۲۸-۱-۲۰)

۳-۱-۴-۳- پیمانکار در مورد مصرف منابع و مدیریت انرژی در محل اجرای کار اهتمام ویژه داشته باشد و از روشن ماندن بیهوده تجهیزات و ماشین آلات و ایجاد صدا و مصرف بیهوده آب و برق و سوخت خودداری نماید . (۲۸-۱-۲۱)

۳-۱-۴-۴- پیمانکار باید به گونه ای کار کند که از هر گونه آسیب به فضای سبز و پوشش گیاهی موجود در محل اجرای کار جلوگیری شود . در صورت اجبار به تخریب پوشش گیاهی ، دو برابر پوشش گیاهی از همان نوع در محل و با رعایت شرایط زیست محیطی توسط پیمانکار ایجاد شود . (۲۸-۱-۲۲)

۳-۱-۵- الزامات آموزشی

۳-۳-۵-۱- کلیه کارکنان پیمانکار قبل از شروع به کار باید در کلاسهای آموزشی توجیهی H.S.E که توسط پیمانکار و تحت نظارت کارفرما طرح ریزی و به صورت رایگان برگزار می شود شرکت نموده و تائیدیه گذراندن دوره را اخذ نمایند . نحوه برگزاری دوره آموزشی تخصصی H.S.E حسب موضوع پیمان در شرایط خصوصی درج ذکر شده است. (۲۸-۱-۵)

۳-۲- تعهدات حقوقی و مالی

۳-۲-۱- هزینه انجام الزامات عمومی با تعهد تامین کلیه اقلام مصرفی و غیر مصرفی و نیروی انسانی باید در قیمت پیشنهادی پیمانکار برای اجرای ردیف ها و فعالیت های عملیات موضوع پیمان مستتر و یا هزینه انجام آنها پیش بینی گردد و کارفرما برای اجرای فرآیند H.S.E در اینگونه موارد پرداخت مستقلی نخواهد داشت. (بند ۱-۵)

۳-۲-۲- هزینه برگزاری کلاسهای آموزشی توجیهی H.S.E که توسط پیمانکار و تحت نظارت مستقیم کارفرما طرح ریزی (بند ۳-۳-۵-۱) برعهده پیمانکار می باشد.

۳-۲-۳- هزینه توقف کار ناشی از مشاهده عدم انطباق ، موارد ناایمن و تخلف از اجرای الزامات H.S.E (بند ۳-۱-۱-۶) بر عهده پیمانکار است و کارفرما هیچ گونه تعهدی نخواهد داشت.

۳-۲-۴- هزینه انجام معاینات شغلی برای کلیه کارکنان شامل معاینات بدو استخدام و همچنین معاینات دوره ای (حداقل سالی یکبار) و معاینات مراقبتی (بند۳-۱-۳-۴) بر عهده پیمانکار می باشد.

۳-۲-۵- **تائیدات پیمانکار : الف)** پیمانکار تائید می نماید علاوه بر اطلاع و تائید کلیه قوانین و مقررات کشور از جمله قوانین و مقررات مربوط به کار و تامین اجتماعی ، بیمه مسئولیت مدنی کارکنان پیمانکار و اشخاص ثالث ، طرح طبقه بندی مشاغل ، مقررات مشاغل سخت و زیان آور ، حفاظت فنی و کارآموزی و همچنین هزینه های مرتبط با اجرای کامل " الزامات بهداشت ، ایمنی و محیط زیست و رویه های مدیریت H.S.E کارفرما " از قوانین و مقررات زیست محیطی منطقه ای ، ملی و محلی و سایر مصوبات قانونی هم کاملا" مطلع بوده و مسئولیت پرداخت خسارات و جرائم عدم اجرای الزامات ، قوانین ، مقررات و مصوبات فوق الذکر متوجه پیمانکار خواهد بود و وی نخواهد توانست اظهار به عدم آگاهی و اطلاع از قوانین و مقررات مربوطه نموده و متعذر و مدعی گردد و کارفرما هیچ گونه ارتباط و تعهدی در این زمینه نخواهد داشت . ب) پیمانکار تایید می نماید چناچه کارفرما تشخیص دهد هر یک از ابزار آلات،

تجهیزات، وسایل و ماشین آلات و تجهیزات حفاظتی پیمانکار، ناسالمو غیر قابل استفاده و یا نا ایمن باشد و از قبول آن خوددرای می نماید، به محض دریافت دستورکتبی ناظر مقیم کارفرما یا نماینده امور HSE کارفرما، با هزینه خود نسبت به تعویض و یا خروج آنها از محل اجرای کار اقدام و ابزار آلات، تجهیزات، وسایل و ماشین آلاتی که مورد قبول کارفرماباشد، جایگزینی نماید، در این صورت پیمانکار حق مطالبه هزینه ای بابت تعمیر، جایگزینی، توقف دستگاه ها و جابه جا یی اینگونه ماشین آلات و تجهزات را ندارد. تایید یا عدم تایید کارفرما موجب کاهش تعهدات و مسئولیت های پیمانکار در پیمان نخواهد شد.(۲۸-۳-۱)

۳-۲-۶- در صورت تاخیر در تامین تعهدات و الزامات H.S.E توسط پیمانکار (بند ۲-۲-۱۰) ، پیمانکار ملزم به پرداخت خسارت تاخیر ایجاد شده طبق شرایط پیمان به کارفرما می باشد.

۳-۲-۷- هزینه های مربوط به حادثه و جبران آن (بند ۲-۲-۱۱) بر عهده و ذمه پیمانکار می باشد.

۳-۲-۸- **جرایم عدم اجرای الزامات و رویه های مدیریت H.S.E** : در صورت مشاهده هر گونه عدم انطباق از جمله تخلف ، قصور و استنکاف پیمانکار در اجرای هر کدام از بندهای الزامات و رویه های مدیریت H.S.E کارفرما اختیار دارد با هماهنگی نماینده کارفرما ، ضمن دستور توقف کار ، اخطار جریمه ای از طریق نماینده کارفرما ابلاغ و مطابق جداول پیش بینی شده در شرایط خصوصی پیمان جریمه اعمال نماید . کارفرما نیز موظف است در پایان پیمان ، وضعیت جرایم و تخلفات H.S.E پیمانکار را با ذکر موارد ، جهت درج در پرونده پیمانکار به مدیریت H.S.E شرکت اصلی اعلام نماید. (۲۸-۳-۷)

۳-۲-۹- **دلایل و شرایط برکناری / خاتمه به میل کارفرما :** " قصور یا عدم رعایت مقررات و الزامات H.S.E توسط پیمانکار و افزایش جرایم پیمانکار تا دو درصد مبلغ پیما به تشخیص کارفرما" به دلایل و شرایطی که در صورت وقوع آن کارفرما می تواند به آن استناد نموده و شروع به اقدامات لازم طبق مواد ۶۷ و یا ۶۸ شرایط عمومی پیمان نماید اضافه خواهد شد . (۲۸-۳-۸)

۳-۲-۱۰- در صورت عدم برچیدن کارگاه و تجهیزات محل اجرای کار و تمیز کردن محوطه مطابق بند ۳-۱-۱-۱۱، کارفرما می تواند علاوه بر محاسبه و دریافت خسارت ، برای خارج نمودن آن ها به هر نحو که مقتضی بداند عمل نموده و هزینه های آن را به علاوه بالاسری به تشخیص خود به حساب بدهکاری پیمانکار منظور نماید .

۳-۲-۱۱- **هماهنگ بودن اسناد و مدارک مناقصه و ضمانت اجرایی** : در جهت حمایت و پشتیبانی از اجرای الزامات و رویه های نظام مدیریت H.S.E در پروژه ها ، مجموعه تعهدات و مسئولیت های پیمانکار در پیمان از ضمامت اجرا از قبیل اخذ جرائم و خسارات و یا حق فسخ برخوردار باشد .

۳-۲-۱۲- در مرحله برگزاری مناقصه اعم از یک مرحله ای یا دو مرحله ای ، قیمت اجرای الزامات و رویه های نظام مدیریت H.S.E اختصاصی پیمان بر اساس جداول اختصاصی منضم به پیمان اخذ گردد . با در نظر گرفتن سایر عوامل فنی و کیفیتی ، جمع پیشنهادی ناخالص مقطوع پیمانکار حاصل شده از جمع جداول مقادیر و قیمت های اجرای الزامات H.S.E اختصاصی با قیمت پیشنهادی پیمانکار جهت اجرای موضوع قرارداد جمع بسته شده و مجموع مبالغ بدست آمده در مرحله مقایسه و همسنگ سازی قیمت ها ، برنده مناقصه را مشخص می نماید .

۳-۲-۱۳- پیشنهاد قیمت اجرای خدمات الزامات و رویه های نظام مدیریت H.S.E اختصاصی پیمان بدون در نظر گرفتن قیمت خرید کالاهای غیر مصرفی (از قبیل ماشین آلات ، دستگاهها و تجهیزات) باید به تفکیک در برگ پیشنهاد قیمت و به طور مجزا و در جداول اختصاصی مقادیر و قیمت های اجرای الزامات و رویه های نظام مدیریت H.S.E اختصاصی توسط پیمانکار درج و در پیوست های اسناد مناقصه تسلیم کارفرما گردد .

۳-۲-۱۴- نحوه پرداخت هزینه تامین اقلام مصرفیو خدمات و فعالیت های اجرای الزامات و رویه های نظام مدیریت H.S.E اختصاصی به تفکیک در جداول پیوست اختصاصی مرتبط و شرایط خصوصی پیمان توسط کارفرمایان تعیین گردد .

۳-۲-۱۵- هزینه های اجرای الزامات و رویه های نظام مدیریت H.S.E اختصاصی بدون اعمال ضرایب فقط بر اساس جداول اختصاصی منضم به پیمان ، مطابق بند ۹-۳ شرایط خصوصی مذکور در این شیوه نامه و پس از کسور قانونی و قراردادی پرداخت می شود و از تکرار پرداخت به دلیل وجود نرخ در سایر اسناد و مدارک پیمان خودداری گردد .

تبصره : در برآورد قیمت قراردادهایی که از فهرست های بهای وزارت نفت ، منتشره قبل از سال ۱۳۹۵ استفاده می شود ، اخذ قیمت برای اجرای الزامات H.S.E اختصاصی قرارداد به روش پیش بینی شده در بند (۳) این شیوه نامه مجاز نخواهد بود .

۳-۲-۱۶- مسئولیت و تعهد انجام هر گونه فعالیت و خدمات H.S.E و نیز رعایت و اجرای الزامات و رویه های نظام مدیریت H.S.E عمومی پیمان جهت اجرای ردیف ها و عملیات موضوع پیمان و همچنین تامین هر گونه لوازم ، ماشین الات و اقلام مصرفی و غیر مصرفی به عهده و در تعهد پیمانکار بوده و هزینه آن در قیمت های پیشنهادی وی برای اجرای موضوع قرارداد مستتر است .

۳-۲-۱۷- هزینه های مربوط به اجرای الزامات و سایر شرایط مربوط به رعایت الزامات H.S.E اختصاصی پیمان مطابق با شرایط ذیل در پیوست H.S.E پیمان مشخص گردیده است : الف) تامین کلیه ماشین آلات ، تجهیزات ، لوازم و ابزارهای غیر مصرفی به عهده و هزینه پیماکار می باشد لذا مالکیت اینگونه ماشین الات ، تجهیزات ، لوازم و ابزارهای غیر مصرفی در پایان اجرا و تحویل موقت ، موضوع قرارداد متعلق به پیمانکار خواهد بود ، پس از استفاده فقط هزینه

های خدمات و بکارگیری آنها در مدت پیمان به پیمانکار پرداخت خواهد شد . ب) هزینه کلیه لوازم ، مواد و مصالح و تجهیزات مصرفیو نیز هزینه های خدمات ، فعالیت ها ، انجام مسئولیت ها و بکارگیری نیروی انسانی ، ماشین آلات ، تجهیزات و لوازم و سایر اقدامات پیمانکار جهت اجرای دقیق کامل و بدون نقص الزامات و رویه های نظام مدیریت H.S.E اختصاصی پیمان بر اساس جمع جداول مقادیر و قیمت اختصاصی مندرج در پیوست H.S.E پیمان و مطابق رابطه زیر و شرایط پیوست شماره ..... پیمان پس از کسر کسور قانونی از طرف کارفرما به پیمانکار پرداخت خواهد شد .

مبلغ صورت وضعیت ماهیانه *HSE* اختصاصی $= \frac{P1}{Pm} * \frac{1}{T} *$ **جمع قیمت پیشنهادی *HSE* ناخالص اختصاصی**

T: مدت اولیه قرارداد (بر حسب ماه)

P_1: مبلغ صورت وضعیت کارکرد ماهیانه پیمانکار

P_m: مبلغ متوسط صورت وضعیت ماهیانه در طول مدت قرارداد. (حاصل از تقسیم مبلغ قرارداد بدون احتساب قیمت *HSE* اختصاصی، بر مدت اولیه قرارداد)

۳-۲-۱۸- با توجه به مصادیق درج شده در پیوست HSE پیمان حسب موضوع پیمانعدم انطباق/ تخلف/قصور و استنکاف پیمانکار از اجرای الزامات و رویه های مدیریت HSE توسط نماینده امور HSE کارفرما، اخطار جریمه ای مطابق جدول جرائم زیر اعمال خواهد شد. این جرائم نافی دریافت خسارت تاخیر و خسارت مالی و جانی وارده به اموال و کارکنان نمی باشد.

جدول جرائم

مصادیق مشمول اعمال جرائم	اقدام	شرح اقدام و جرایم
مشاهده موارد محدود عدم انطباق جزئی *HSE* در عملکرد پیمانکار	تذکر کتبی	ابلاغ تذکر کتبی *HSE* بدون اعمال جریمه
مشاهده یک مورد عدم انطباق عمده *HSE* مشاهده موارد متعدد عدم انطباق جزئی *HSE* در عملکرد پیمانکار بروز حوادث جزئی ناشی از قصور / تقصیر پیمانکار	اخطار اول	۱- اخطار جریمه ای ۲- کسر ۱۰٪ از صورت وضعیت ماه جاری غیر قابل برگشت
مشاهده موارد متعدد عدم انطباق عمده *HSE* در عملکرد پیمانکار بروز حوادث ناتوان کننده ناشی از قصور / تقصیر پیمانکار	اخطار دوم	۱-اخطار اول قراردادی فسخ پیمان ۲- کسر ۱۵٪ از صورت وضعیت ماه جاری غیر قابل برگشت. ۳-ارجاع پرونده پیمانکار به مدیر عامل شرکت
ضعف عمده در نظام *HSE* پیمانکارو بروز حوادث منجر به فوت ناشی از قصور / تقصیر پیمانکار	اخطار سوم	۱-اخطار دوم قراردادی فسخ پیمان. ۲-کسر ۳۰٪ از صورت وضعیت ماه جاری غیر قابل برگشت. ۳-ارجاع پرونده پیمانکار به مدیر عامل شرکت ۴- عدم تمدید قرارداد ۵-ارجاع پرونده پیمانکار به شرکت اصلی و شورای مرکزی سلام

بخش اختصاصی و پیوست HSE

نوع قرارداد:

فنی و مهندسی

۳-۴- تخصصی(فنی/مهندسی)

۳-۴-۱- الزامات تخصصی HSE (ایمنی – بهداشت – محیط زیست – آموزش HSE)

۳-۴-۱-۱- **مسئولیت پیمانکار در پیش راه اندازی / راه اندازی :** الف - قبل از انجام هر گونه عملیات پیش راه اندازی / راه اندازی (دائم / موقت) تجهیزات باید ضمن اطلاع به امور H.S.E کارفرما نسبت به انجام ممیزی پیش راه اندازی / راه اندازی PSSR (Pre Start-up Safety Review) اقدام و در صورت صدور اجاره نامه کتبی امور H.S.E کارفرما ، پیمانکار مجاز به انجام عملیات / کار می باشد . ب - چنانچه رویه ها و دستورالعملهایی لازم باشد که در مراحل آزمایش و بهره برداری توسط بهره بردار رعایت شود پیمانکار موظف است طی مستندات معتبر در اختیار نماینده کارفرما / ناظر مقیم و نماینده H.S.E کارفرما قرار دهد .

۳-۴-۱-۲- **آموزشهای تخصصی H.S.E در پیمان** : کارکنان پیمانکار حسب ضرورت باید در کلاسهای آموزشی H.S.E تخصصی که توسط امور H.S.E پیمانکار تدارک دیده می شود شرکت نمایند . گذراندن این دوره جهت مشاغل رانندگی جرثقیل و تجهیزات بالابر و مشاغل مرتبط ، جوشکاری ، داربست بندی ، رانندگان وسایط نقلیه سبک و سنگین ضروری است و جهت سایر مشاغل حسب صلاحدید امور H.S.E کارفرما و ضرورت ، برنامه ریزی و اقدام خواهد شد . این دوره های آموزشی به منظور کمک به ارتقاء آگاهی و سطح فرهنگ H.S.E کارکنان پیمانکار برگزار شده و نافی مسئولیت های پیمانکار در خصوص تامین نفرات آموزش دیده دارای تخصص شغلی و مهارت کافی و اجرای ایمن فعالیت ها نمی باشد . هزینه برگزاری دوره های آموزش تخصصی از پیمانکار دریافت خواهد شد .

۳-۴-۱-۳- **لوازم و تجهیزات حفاظت فردی:** در خصوص افرادی که باید از وسایل حفاظت فردی (مانند ماسک تنفسی) که ایجاد محدودیت تنفسی می کند استفاده کنند، معاینات ویژه شغلی توسط پیمانکار انجام شده و پس از تایید نماینده امور HSE کارفرما از این گونه تجهیزات استفاده نمایند.

۳-۴-۱-۴- **پروانه های کار:** جهت انجام کارهای ذیل اخذ پروانه کار از مسئولین ذیربط کارفرما و بر اساس ضوابط قید شده در الزامات و رویه های نظام مدیریت HSE پیوست HSE پیمان الزامی است:

- هرگونه کار گرم و سرد در نواحی عملیاتی و محل های کار
- هرگونه عملیات ورود به فضای بسته
- هرگونه ورود ماشین آلات سبک و سنگین به واحد های عملیاتی
- هر گونه عملیات حفاری و ایمن سازی گود
- هر گونه عملیات پرتو نگاری در محدوده محل اجرای کار و سایر نواحی

- هر گونه عملیات خاص و حساس که نیازمند کنترل عملیات ویژه باشد

۳-۴-۱-۵- در تاسیسات عملیاتی، کلیه ابزار و تجهیزات(به ویژه تجهیزات برقی) مورد استفاده در محدوده نواحی خطر باید دارای حفاظت متناسب با طبقه بندی نواحی خطر مربوطه بوده و پیمانکار موظف به پیش بینی و تهیه چنین ادواتی با توجه به شرح فعالیت و محل های کاری عملیاتی مشخص شده در پیمان می باشد.

۳-۴-۱-۵- برای کار در ارتفاع و فضای بسته گروه کاری باید از لحاظ شرایط سلامت جسمانی مورد تایید باشد.

۳-۴-۱-۶- **رعایت اصول ایمنی کار در ارتفاع و داربست بندی در انبارها :** رعایت اصول ایمنی در محل استقرار داربست (وضعیت مقاومت زمین محل استقرار ، شیب محل ، فاصله ایمن از خطوط برق و موانع ، عدم قرارگیری در محل عبور و مرور ، وضعیت شرایط آب و هوایی و . . .) - رعایت اصول ایمنی در نصب داربست (Base Plate , Sole Board , Coupler , Tie , Toe Board ، باد بند Bracing ، الوارها Life Line , Shock Absorber , Full Body Harness , Planks ، لوله ها و . . . - وجود سیستم بازرسی و نظارت مناسب و علائم هشدار و مسیرهای دسترسی (Scaff Tag , Ladder ، نرده های محافظ و . . .)

۳-۴-۱-۷- **وضعیت نظم و ترتیب کارگاهی :** جمع آوری اشیاء ، ابزار و تجهیزات به صورت منظم ، پس از اتمام هر پروسه کاری بویژه از سطح اتاقها ، راهرو و راه پله های ساختمانها و . . .-ن گهداری ، چیدمان ، مرتب کردن و نظافت کلیه تجهیزات و وسایل کار - وجود برنامه مناسب جهت جمع آوری ، نگهداری ، امحاء و بازیافت

۳-۴-۱-۶- کارکنان پیمانکار فقط مجاز به تردد در محدوده کاری تعریف شده می باشند.تردد به سایر نقاط ممنوع است.

۳-۴-۱-۷- پیمانکار موظف ا ست ن سبت به تائید سلامت و مرغوبیت و سائل حفاظت فردی یاد شده قبل از خرید تو سط واحد ایمنی اقدام نماید. حداکثر پس از یک ماه از شروع ر سمی پیمان این و سائل باید در اختیار پر سنل قرار گیرد.

۳-۴-۱-۸- در صورتیکه فرد یا افرادی از پر سنل پیمانکار با رفتار خود موجب به خطر انداختن ایمنی خود یا سایر پر سنل گردد،با نظر واحد ایمنی،پیمانکار موظف ا ست نسبت به اخراج افراد خاطی اقدام نماید.در غیر اینصورت واحد ایمنی راسا نسبت به اخراج نامبرده اقدام خواهد نمود.

۳-۴-۱-۹- ممنوعیت ا ستعمال دخانیات ،خوابیدن، رو شن نمودن پیک نیک یا هر نوع شعله ،آویزان نمودن البسه به د ستگیره ها و اهرم های تا سیسات و تجهیزات و د ستگاه ها ، ش ستشوی لباس و کفش اعم از شخ صی یا ایمنی تو سط حلال ها و فراورده ها و ا ستفاده از تلفن همراه در مراکز انتقال نفت و تا سیسات، حمل و نقل پر سنل تو سط ماشین آلاتی نظیر وانت ، لیفتراک ، لودر ، بالابر ،بلدوزور و کامیون ،تراکتور و غیره.

۳-۴-۱-۱۰- حضور مسئول ایمنی کارگاه در این پروژه همان مسئول کارگاه در محل کاردر طول مدت انجام پروژه .(ضروری است پیمانکار یک نفر جانشین جهت مسئول ایمنی کارگاه با همان شرایط مسئول اصلی را معرفی نماید تا در صورت غیبت مسئول اصلی عهده دار وظایف مربوطه باشد .)پیمانکار حق هیچونه اقدام و فعالیت و یا انجام کار در غیاب مسئول ایمنی یا جانشین وی نخواهد داشت

۳-۴-۱-۱۱- کلیه رانندگان ماشـــین آلاتی مانند بیل مکانیکی،لودر،بولدزر باید دارای گواهینامه های مخصـــوص و با مهارت با شند و کواهینامه آنها همواره همراهشان با شد.کپی گواهینامه مورد قبول نیست.(مهارت رانندگان یاد شده باید به تایید ناظرین کارفرما برسد.)

الزامات بهداشتی

۳-۴-۱-۱۰-پیمانکار موظف اسـت نسـبت به انجام آزمایشـات اقدام نموده و نتایج آزمایشـات را به واحد بهداشـت و محیط زیســت اعلام نماید.بدیهی اســت این آزمایشــات باید در درجه اول نکاتی مانند ابتلا به ،اعتیاد به الکل و مواد مخدر،بیماری های روانی و قدرت انجام کار و... را در بر گیرد.حد اکثر یک ماه پس از شروع پیمان نتایج باید به واحد بهداشت ارسال شود.در صورت عدم انجام این معاینات ،شرکت کارفرما با توجه به تعرفه های موجود در بخش درمان نسبت به جریمه پیمانکار اقدام خواهد نمود.

۳-۴-۱-۱۱- پیمانکار موظف ا ست در صورت ابتلا هرکدام از کارکنان خود به بیماری های واگیر ،مراتب را سریعا به واحد بهداشت و محیط زیست شرکت اعلام نماید.

۳-۴-۱-۱۲- پیمانکار موظف ا ست ن سبت به پاک سازی محیط کار کارکنان از موارد غیر بهدا شتی اقدام نماید.محل استراحت و غذاخوری کارکنان باید بهداشتی باشد.

۳-۴-۱-۱۳-پیمانکار موظف ا ست نسبت به تعریف شرح وظایف با هماهنگی ناظر مربوط به هر فعالیت اقدام نماید و پس از تعریف نسبت به رویت رساندن شرح وظایف به پرسنل و اخذ امضاء و سپس در اختیار قراردادن شرح وظایف به پرسنل اقدام نماید.پس از این مرحله شرح وظایف هر فرد را به واحد HSE اعلام کند

الزامات زیست محیطی

۳-۴-۱-۱۴- پیمانکار موظف ا ست مطابق با مقررات و خط مشی سیستم مدیریت یکپارچه شرکت عمل نموده و از آسیب رساندن به محیط زیست خود داری نماید.

۳-۴-۱-۱۵- پیمانکار موظف است نسبت به ساماندهی کلیه پسماندها مطابق با روشی که شرکت دارد یا با توجه به اعلام واحد محیط زیست اقدام نماید.

۳-۴-۱-۱۶- پیمانکار موظف است از آسیب رساندن به فضای سبز در محدوده کاری، خود داری نماید. ایجاد هر گونه خسارت به گیاهان و فضای سبز توسط پیمانکار یا پرسنل پیمانکار مشمول جرائم سنگین خواهد بود.

۳-۴-۱-۱۷- تخلیه هر نوع ضایعات و زباله در آبهای سطحی ممنوع است.

۴– **پیوست** HSE

۴-۱- فهرست نمونه اقلام مصرفی (جدول ۱)

نمونه فهرست حداقل لوازم و تجهیزات مصرفی مورد تعهد پیمانکار جهت اجرای الزامات و رویه های HSE اختصاصی

ردیف	شرح اقلام	توضیحات
۱	لوازم حفاظت فردی استاندارد(کلاه ایمنی، البسه کار، کفش ایمنی ، دستکش کار و...)	به تعداد نفرات و دارای استاندارد و مورد تایید hse کارفرما واقع گردد
۲	دستکش محافظ مواد شیمیایی	لازم نمی باشد
۳	دستکش محافظ حرارت و سوختگی	در صورت نیاز
۴	دستکش الیاف فلزی(محافظ لبه های تیز)	در صورت نیاز
۵	تجهیزات حفاظت شنواییear plug	لازم می باشد
۶	تجهیزات حفاظت شنواییear muff	لازم می باشد
۷	دستکش عایق برقhigh voltage	در صورت نیاز به قطع و وصل اتصالات برق
۸	چکمه عایق برقhigh voltage	در صورت نیاز به قطع و وصل اتصالات برق
۹	ماسک / نقاب جوشکاری	لازم نمی باشد
۱۰	عینک محافظ چشم مواد شیمیایی	لازم می باشد
۱۱	عینک محافظ چشم اشعه مضر	لازم نمی باشد
۱۲	نوار خطر	بمقدار لازم
۱۳	ماسک فیلتر دار نیم صورت	لازم نمی باشد
۱۴	ماسک فیلتر دار تمام صورت	لازم نمی باشد
۱۵	ماسک گرد و غبار	به تعداد نفرات
۱۶	فیلتر ماسک	لازم می باشد
۱۷	طناب	در صورت نیاز
۱۸	کمربند ایمنی تمام بدنharness	در صورت کار در ارتفاع

۱۹	لباس محافظ در برابر عایق	لازم نمی باشد
۲۰	کلاه ایمنی عایق برق	لازم نمی باشد
۲۱	Tube detector مواد شیمیایی	لازم نمی باشد
۲۲	پایش عوامل زیان اور محیط کار	در صورت نیاز
۲۳	ملحقات جعبه کمک های اولیه	لازم می باشد
۲۴		
۲۵		

۴-۲- فهرست نمونه فعالیت و خدمات پیمانکار / کارفرما (جدول ۲)

نمونه فهرست حداقل فعالیت ها، مسئولیتها و خدمات مورد تعهد پیمانکار جهت اجرای الزامات و رویه های HSE اختصاصی

ردیف	شرح اقلام	تعهد تامین		تعهد هزینه		توضیحات
		کارفرما	پیمانکار	کارفرما	پیمانکار	
۱	خدمات حمل و نقل بیمار(آمبولانس)		❊		❊	
۲	خدمات آتش نشان		❊		❊	
۳	خدمات نجات		❊		❊	
۴	خدمات درمانگاه		❊		❊	
۵	خدمات تهویه مکانیکی		❊		❊	
۶	خدمات تامین روشنایی(۲۴ ولت)		❊		❊	
۷	خدمات اندازه گیری عوامل زیان آور		❊		❊	
۸	خدمات کمک های اولیه		❊		❊	
۹	خدمات بهداشت آب آشامیدنی /خدمات حمل و نقل ضایعات و رسوبات صنعتی توسط خودرو / دستگاهvacuum lurry		❊		❊	
۱۰	خدمات حمل زباله		❊		❊	
۱۱	خدمات پایش عوامل زیان اور		❊		❊	
۱۲	خدمات اموزش HSE		❊		❊	برگزاری آموزش های مورد نیاز جهت کلیه نفرات

۱۳	فعالیت ها و اقدامات تشویقی و توسعه فرهنگ HSE نظیر جوایز و...		❊		❊	
۱۴	خدمات معاینات بدو استخدام		❊		❊	ارائه گواهی سلامت کلیه افراد در ابتدای کار
۱۵	خدمات معاینات دوره ای					
۱۶	خدمات سمپاشی بهداشت محیط اماکن		❊		❊	
۱۷	سایر خدمات حفاظت زیست محیطی		❊		❊	
۱۸	سایر خدمات ایمنی و اتش نشانی		❊		❊	
۱۹	سایر خدمات بهداشت کار/صنعتی		❊		❊	
۲۰	فن ضد جرقهEX		❊		❊	
21	روشنایی ۱۲ ولت		❊		❊	
۲۲	چراغ قوه ضد انفجار		❊		❊	

۴-۳- فهرست نمونه اقلام غیر مصرفی (جدول ۳)

نمونه فهرست حداقل ماشین آلات، لوازم و تجهیزات غیر مصرفی مورد تعهد پیمانکار جهت اجرای الزامات و رویه های HSE اختصاصی

ردیف	شرح اقلام	تعهد تامین		تعهد هزینه		توضیحات
		کارفرما	پیمانکار	کارفرما	پیمانکار	
۱	آمبولانس		*		*	
۲	خودروهای آتش نشانی		*		*	
۳	دستگاه تنفسی SCBA					
۴	سیستم های هوا رسان air line / air filter unit					
۵	تجهیزات نجات		*		*	
۶	تجهیزات درمانگاه(برانکارد، تخت و ...)		*		*	
۷	اتصالات آتش نشانی(نازل، hose و...)		*		*	
۸	دستگاه های تهویه مکانیکی					
۹	خاموش کننده های دستی پودر		*		*	
۱۰	خاموش کننده های دستی CO2		*		*	

۱۱	خاموش کننده های دستی آبی		❊		❊	
۱۲	ابزارهای برش هیدرولیک					
۱۳	جک های هیدرولیک					
۱۴	ترانسهای کاهنده ولتاژ اینورتور					
۱۵	دستگاه وینچ					
۱۶	بی سیم		❊		❊	
۱۷	انواع پمپ های تقویت فشار					
۱۸	سیستم های تامین روشنایی ۲۴ ولت					
۱۹	نردبان		❊		❊	
۲۰	تجهیزات اندازه گیری عوامل زیان آور					
۲۱	دستگاه گاز سنج پرتابل		❊		❊	
۲۲	جعبه کمک های اولیه		❊		❊	
۲۳	مخازن استاندارد آب آشامیدنی		❊		❊	
۲۴	سرد خانه مواد غذایی		❊		❊	
۲۵	ماسک فرار					
۲۶	خودرو / دستگاهvacuum lurry					
۲۷	خودروی حمل زباله		❊		❊	

۲۸	سایر موارد.....					

توضیح : تامین کلیه ماشین آلات، لوازم و تجهیزات غیر مصرفی مورد نیاز جهت اجرای الزامات و رویه های HSE اختصاصی و عمومی در کلیه مراحل اجرای قرارداد به عهده و هزینه پیمانکار می باشد.

۴-۴- فهرست نمونه نیروی انسانی (جدول ۴)

نمونه فهرست حداقل نیروی انسانی مورد نیاز جهت اجرای الزامات و رویه های HSE اختصاصی و عمومی

ردیف	سمت سازمانی	تعداد	حداقل تجربه	حداقل مدرک تحصیلی	توضیحات
۱	هماهنگ کننده HSE پروژه دفتر مرکزی				
۲	مسئول HSE کارگاه	۱	۲سال	لیسانس مرتبط	مورد تایید hse کارفرما و دارای صلاحیت از اداره کار
۳	رئیس / سرپرست ایمنی و آتش نشانی کارگاه				
۴	رئیس / سرپرست / ناظر بهداشت کار / صنعتی کارگاه				
۵	رئیس / سرپرست محیط زیست کارگاه				
۶	کارشناس ارشد / کارشناس ایمنی				
۷	کارشناس ارشد / کارشناس بهداشت کار / صنعتی				
۸	کارشناس ارشد / کارشناس محیط زیست				
۹	پزشک درمانگاه				

۱۰	بهیار / کادر درمانی				
۱۱	بازرس ایمنی				
۱۲	آتش نشان				
۱۳	مراقب آماده آتش نشانی				
۱۴	سایر موارد				

توضیح : تامین کلیه نیروی انسانی مورد نیاز جهت اجرای الزامات و رویه های HSE اختصاصی و عمومی در کلیه مراحل اجرای قرارداد به عهده و هزینه پیمانکار می باشد.

***تعداد مورد نیاز بر حسب حجم و ریسک پروژه و تنوع فعالیت ها توسط HSE کارفرما مشخص می گردد.**

۴-۵- جدول مصادیق جرائم :

جدول برخی مصادیق عدم انطباق شامل تخلف / قصور و استنکاف از اجرای HSE

ردیف کلی	ردیف موضوعی	نوع تخلف	شرح تخلف	برخی مصادیق
۱	۱	عمده	عدم رعایت و اجرای کامل هر یک از بندهای مورد تعهد پیمانکار در الزامات و رویه ها نظام مدیریت H.S.E به صورت کلی و یا استمرار بیش از ۳ مورد در انجام عدم انطباق های جزئی	عدم تامین البسه حفاظت فردي براي كليه كاركنان
۲	۲			عدم انجام معاينات دوره اي / قبل از استخدام براي كليه كاركنان
۳	۳			عدم تشكيل جلسه كميته فني و عدم ارائه گزارش به صورت كلي در طول پروژه
۴	۴			بروز بيماريهاي حاد و مزمن برگشت ناپذير ناشي از عوامل زيان آور محيط كار
۵	۵			عدم تجهيز كارگاه به تجهيزات ايمني و آتش نشاني و تجهيزات كمك هاي اوليه
۶	۶			عدم ارائه H.S.E PLAN در ابتداي پروژه و شروع به كار
۷	۷			عدم وجود گواهي آزمون تست تجهيزات ايمني و آتش نشاني و يا گواهي نامه بازرسي فني براي كليه وسايل
۸	۸			عدم انجام ارزيابي ريسك براي پروژه

۹	۹				سایر موارد...(مطابق با تبصره ۲)
۱۰	۱	جزئی	عدم رعایت برخي مصادیق و موارد مورد تعهد پیمانکار " الزامات و رویه هاي نظام مدیریت H.S.E " به صورت موردي و محدود. ((در صورتی که عدم انطباق های جزئی منجر به وقوع رویدادی شوند مطابق با تبصره ۱ تصمیم گیری خواهد شد.))		عدم استفاده کارکنان از البسه حفاظت فردي
۱۱	۲				عدم انجام معاینات توسط برخي کارکنان
۱۲	۳				عدم تشکیل موردي جلسه کمیته فني یا عدم ارائه گزارش در یك نوبت
۱۳	۴				وجود نقص و کمبود در برخي تجهیزات ایمني و آتش نشاني و کمك هاي اولیه تهیه شده در کارگاه
۱۴	۵				عدم شناسایي برخي ریسك ها در ارزیابي ریسك صورت گرفته
۱۵	۶				تولید دود غیر عادي / سوزاندن زباله ها و ضایعات در محل اجراي کار
۱۶	۷				عدم رعایت مقررات رانندگي توسط خودروهاي پیمانکاران
۱۷	۸				وجود نقص در گواهي آزمون تست ، گواهینامه بازرسي فني ، معاینه فني در برخي از تجهیزات به صورت موردي
۱۸	۹				سایر موارد...(مطابق با تبصره ۲)

تبصره ۱:

رویداد (شامل کلیه حوادث و یا شبه حوادث)	**تجهیز** (تعیین میزان هزینه بر اساس نظر کارفرما خواهد بود)	خسارت بیش از ۲۰۰ میلیون ریال	**عمده**
		خسارت کمتر از ۲۰۰ میلیون ریال	**جزئی**
	پرسنل (تعیین روزهاي تلف شده بر اساس دستورالعمل حوادث وزارت نفت مي باشد.)	روزهاي تلف شده بیشتر از ۲۰ روز	**عمده**
		روزهاي تلف شده کمتر از ۲۰ روز	**جزئی**
	عملیات شرکت (بر اساس اعلام معاونت عملیات شرکت خواهد بود)	توقف عملیات	**عمده**
		عدم توقف عملیات	**جزئی**

تبصره ۲:

در مواردي که عدم انطباق (شامل تخلف / قصور / استنکاف) قابل بررسي طبق موارد فوق الذکر نباشد و یا در تشخیص جرائم عمده یا جزئي

اختلاف نظر صورت پذیرد، طبق بند ابلاغي مقام عالي وزارت نفت مرجع نتيجه گيري نهايي ، نماينده H.S.E كارفرما خواهد بود .

۴-۶- فهرست نمونه دوره های آموزشی و بازآموزی مورد نیاز :

جدول برخی دوره های آموزشی مورد نیاز

ردیف	شرح دوره
۱	مرور آیین نامه حفاظت و ایمنی کارگاه ها
۲	ایمنی گود برداری، کار در کانال
۳	دوره آشنایی با تجهیزات آتش نشانی و کار با انها
۴	دوره hse عمومی-دوره ارگونومی تخصصی فعالیت مربوطه
۵	

***پیمانکار می بایست پیش از شروع کار گواهی صلاحیت ایمنی معتبر خود را به واحد HSE ارائه نماید.**

***پیش از هر اقدام پیمانکار می بایست نفرات خود را که دارای گواهینامه سلامت معتبر می باشند جهت شروع به کار به واحد hse معرفی نماید.**

*** پیش از هر اقدام پیمانکار می بایست تاییدیه و صلاحیت فنی نیروی کار خود را از واحد محترم ناظر کارفرما دریافت نماید.**

*** پیمانکار مسئول و موظف به تامین نفرات آموزش دیده دارای تخصص شغلی و مهارت کافی و اجرای ایمن فعالیت ها می باشد**

***کلیه پرسنل پیمانکار قبل از شروع به کار می بایست دوره آموزشی عمومی ۸ ساعته hse که توسط پیمانکار تدارک دیده شده را گذرانده باشند.**

* با توجه به شرایط کاری هر یک از نیروهای پیمانکار، پیمانکار موظف است به میزان کافی برای پرسنل خود دوره آموزشی تخصصی مربوطه را توسط مدرسین دارای صلاحیت حرفه ای از وزارت کار و امور اجتماعی برگزار نماید.

*کلیه اقلام مصرفی و غیر مصرفی می بایست مورد تایید hse کارفرما واقع گردد.

* با توجه به اینکه برآورد مجزا جهت hse اعلام نمی گردد، کلیه هزینه مربوط به hse بصورت مستتر در هزینه پیشنهادی لحاظ گردد. پیمانکار ملزم به رعایت کلیه موارد بوده و در صورت تخطی، از ادامه کار جلوگیری بعمل می آید.